

Świadomość ekologiczna w dorzeczu Wisłoki



Związek Gmin Dorzecza Wisłoki w Jaśle od blisko 30 lat aktywnie działa na rzecz poprawy stanu środowiska, w przekonaniu, że czyste środowisko warunkuje rozwój regionu i przyczynia się do poprawy jakości życia jego mieszkańców.

Związek zrzesza 22 gminy i miasta położone w województwach podkarpackim i małopolskim w granicach pięciu powiatów: dębickiego, gorlickiego, jasielskiego, krośnieńskiego i tarnowskiego, obejmujące obszar prawie 2000 km², zamieszkały przez 300 000 osób. Do tej pory Związek zrealizował projekty o wartości ponad 554 milionów złotych z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, OZE i zielono-niebieskiej infrastruktury ze środków UE, Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, EOG i Interreg Polska – Słowacja.

Realizując cel zarządzania zlewniowego dla Dorzecza Wisłoki, Związek uchwalił Strategię Rozwoju Ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022-2030, obejmującą 3000 km² i 35 JST, oraz zawarł Porozumienie Terytorialne dla obszaru „Dorzecze Wisłoki”.

Edukacja priorytetem

Jednym z priorytetów działalności Związku są działania polegające na budowaniu wiedzy i świadomości ekologicznej, które prowadzone są od początku powstania Związku i przybierają różne formy, głównie w ramach współpracy z dziećmi i młodzieżą, nauczycielami, pracownikami gmin, ale również dorosłymi mieszkańcami z terenu 22 gmin Związku. Dotychczas Związek wyedukował kilkadziesiąt tysięcy osób.

Formy prowadzonej edukacji ekologicznej to: kampanie informacyjno-promocyjne, konkursy plastyczne, fotograficzne, literackie i sportowe, akcje edukacyjne, szkolenia i warsztaty, a także wyjazdy studyjne.

Związek edukuje mieszkańców m.in. w zakresie: gospodarki odpadami, OZE, ochrony zasobów przyrodniczych rzeki Wisłoki wraz z dopływami, działań dotyczących zielonej i błękitnej infrastruktury, bioróżnorodności, czystego powietrza i zmiany klimatu.

W ramach prowadzonych projektów wydano szereg publikacji i poradników, a uczniowie jako doradcy domowi odwiedzali i edukowali mieszkańców gmin. Utworzono też edukacyjny serwis internetowy mojakawalekswiata.pl, który zawiera gry, quizy i ciekawostki przyrodnicze oraz prezentuje informacje dotyczące atrakcji przyrodniczych na terenie gmin, a także internetowy kalendarz ekologiczny, który promuje dni związane z ochroną środowiska i edukacją ekologiczną.

W 24 szkołach utworzono Kluby Ekologa, które zrzeszają blisko 280 uczniów. Kluby działają bardzo prężnie, a aktywności i wszystkie przedsięwzięcia realizowane przez ich członków są dobrą okazją do podniesienia świadomości na temat ota-

czającego nas świata i rozwijania umiejętności niezbędnych do podejmowania działań na rzecz ochrony środowiska.

Młodzieżowy szczyt klimatyczny

W ramach projektu „Realizacja inwestycji w zakresie zielono-niebieskiej infrastruktury na terenie gmin należących do Związku Gmin Dorzecza Wisłoki” przeprowadzono po raz kolejny wydarzenie „MiniCOP” – międzynarodowy młodzieżowy szczyt klimatyczny, który służył wymianie doświadczeń i dyskusjom na temat przyczyn i skutków zmian klimatu, zdobywaniu innowacyjnej wiedzy oraz propagowaniu idei współpracy międzynarodowej. W wydarzeniu udział wzięło ok. 650 uczestników, nauczycieli i młodzieży z 24 szkół z terenu gmin Związku oraz szkoła z miejscowości Maribor ze Słowenii.

Plany na 2025 rok

Wykorzystując potencjał dzieci, młodzieży i nauczycieli, Związek aktywnie prowadzi edukację ekologiczną. W 2025 r. odbędą się po raz 14 Słoneczne Dni ze Związkiem Gmin Dorzecza Wisłoki. Akcja obejmuje konkursy o tematyce ekologicznej oraz edukacyjno-ekologiczny piknik plenerowy, w ramach którego zaplanowano stoiska, gry, warsztaty, quizy i zabawy. Dodatkowo prowadzona będzie edukacja ekologiczna w ramach projektu „Współpraca transgraniczna Gmin należących do Związku Gmin Dorzecza Wisłoki oraz Preszowskiego Kraju Samorządowego dla zwiększenia odporności na klęski żywiołowe wynikające ze zmian klimatu”.

Związek uczestniczyć też będzie – w partnerstwie z 20 podmiotami z Polski i Słowacji – w projekcie „Bezpieczne Pogranicze – współpraca transgraniczna Gmin należących do Związku Gmin Dorzecza Wisłoki i Preszowskiego Kraju Samorządowego”, finansowanym ze środków Programu Interreg Polska-Słowacja 2021-2027. Głównym celem projektu jest adaptacja do zmian klimatu i zapobieganie ryzykom wynikającym z zagrożeń środowiskowych, klęsk żywiołowych i katastrof naturalnych na obszarze polskich i słowackich gmin.

Wszystkie działania Związku mają na celu dotarcie do szerokiej społeczności szkolnej oraz dorosłych i uświadamianie, że wszystko, co jest potrzebne człowiekowi do życia, czerpiemy ze środowiska.

Adam Kostrzab

przewodniczący zarządu Związku Gmin Dorzecza Wisłoki